

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření obce se zaměřením na vývoj daňových příjmů

Financial Management of the Municipality with the Focus on the Tax
Revenue Development

Student: Laura Myslikovjanová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Radka Havlová

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Laura Myslikovjanová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření obce se zaměřením na vývoj daňových příjmů**
Financial Management of the Municipality with the Focus on the Tax Revenue Development

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Působnost a hospodaření obcí
 3. Analýza hospodaření obce se zaměřením na vývoj daňových příjmů
 4. Zhodnocení vývoje daňových příjmů obce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

ČERVENKA, Miroslav. *Soustava veřejných rozpočtů*. 1. vyd. Praha: Leges, 2009. 205 s. ISBN 978-808-7212-110.
PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance. Úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2002. 453 s. ISBN 80-86395-19-7.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-807-3576-141.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Radka Havlová**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy č.1 až 3 jsem převzala.

V Ostravě dne 8.5.2013

.....
Podpis bakaláře

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Působnost a hospodaření obcí.....	7
2.1	Působnost obcí.....	7
2.1.1	Samostatná působnost obcí	7
2.1.2	Přenesená působnost obcí.....	8
2.2	Hospodaření obcí.....	9
2.2.1	Rozpočty obcí.....	9
2.2.2	Rozpočtový proces	10
2.2.3	Rozpočtová skladba.....	11
2.2.4	Podrobnější druhové třídění rozpočtové skladby	13
2.2.5	Kontrola hospodaření	18
3	Analýza hospodaření se zaměřením na vývoj daňových příjmů.....	20
3.1	Charakteristika obce	20
3.2	Příspěvkové organizace zřizované obcí.....	21
3.2.1	ZŠ a MŠ Tyršova.....	21
3.2.2	ZŠ a MŠ Záhuni	21
3.2.3	CVC Astra	22
3.3	Orgány obce.....	22
3.4	Daňové příjmy	24
3.4.1	Daňové příjmy 2009.....	26
3.4.2	Daňové příjmy 2010.....	28
3.4.3	Daňové příjmy 2011	30
3.4.4	Daňové příjmy 2012.....	31
4.	Zhodnocení vývoje daňových příjmů obce.....	34
4.1	Daně z příjmů fyzických osob	34
4.2	Daně z příjmů právnických osob	35
4.3	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	36
4.4	Poplatky za znečišťování životního prostředí.....	37
4.5	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	39
4.6	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	41
4.7	Správní poplatky.....	42

4.8	Daně z majetku	44
5	Závěr	46
	Seznam použité literatury	48
	Seznam zkratek.....	51
	Seznam příloh	

1. Úvod

Obec je právnická osoba a její hospodaření je zcela v rukou volených orgánů dané obce, v jejímž čele stojí starosta popř. primátor, jedná-li se o statutární město. Dle základního členění rozpočtové skladby, kterým je tzv. druhové třídění, členíme finanční operace obce na příjmy, výdaje a financování. Tyto primární oblasti dále řadíme do sedmi, respektive osmi tříd. Prakticky všechny třídy může obec svým hospodařením ovlivnit. Jedinou třídu, kterou obec ovlivňovat nemůže je 1 třída – daňové příjmy. Ty tvoří nejvyšší podíl na celkových příjmech. Převážná část této bakalářské práce bude zaměřena právě na vývoj těchto daňových příjmů.

Cílem této bakalářské práce je provedení analýzy a zhodnocení hospodaření obce se zaměřením na vývoj již zmiňovaných daňových příjmů a to za období let 2009–2012.

Pro účely analýzy a zhodnocení byla vybrána obec Frenštát pod Radhoštěm, která se nachází v Moravskoslezském kraji. Jedná se o obec s přenesenou působností. Má 10 990 obyvatel a její katastrální výměra je 1 143,37 ha. Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem zahrnuje i obce Tichou, Lichnov, Veřovice, Bordovice a Trojanovice. Historie obce sahá až do roku 1300, v roce 1781 pak byl přiznán statut města. Frenštát se může pyšnit spoustou známých osobností, mezi které patří třeba olympijský vítěz Jiří Raška, malíř Pavel Strnadel, sochař Albín Polášek, šestinásobný vítěz automobilových závodů Rallye Paříž – Dakar Karel Loprais nebo ilustrátor, grafik a výtvarník Adolf Dudek.

V teoretické části je nastíněna problematika obcí, jejich působnost a hospodaření. Je zde podrobněji vysvětleno fungování rozpočtu, rozpočtový proces, jeho skladba, a v neposlední řadě je proveden detailnější pohled na druhové třídění rozpočtové skladby, což bude stěžejní pro zpracování následujících (praktických) kapitol. Závěr kapitoly patří otázkám kontroly hospodaření.

V druhé kapitole, respektive první praktické kapitole je provedena analýza hospodaření s podrobnějším zaměřením na daňové příjmy. Je zde blíže charakterizována obec Frenštát pod Radhoštěm a její orgány. Dále jsou zde podrobněji rozepsány jednotlivé hodnocené roky a to převážně z pohledu daňových příjmů, které jsou rozepsány do podseskupení položek. Každý rok je pro lepší přehlednost znázorněn i graficky.

Poslední kapitola je věnována srovnávání jednotlivých daňových příjmů za všechny čtyři roky, aby bylo jasnější, jaký byl během posledních čtyř let jejich vývoj. Jsou zde také zmíněny drobné změny v rozpočtové skladbě

Bakalářská práce byla vypracována s pomocí odborné literatury, a to hlavně v teoretické části, v praktických částech byly použity informace ze stránek Ministerstva financí a jejich databází ARIS a ÚFIS, z výkazů Fin 2-12 M, z webových stránek města Frenštátu p.R. a jeho závěrečných účtů. Tato práce se také opírá z velké části o příslušné zákony a jejich výklad.

2. Působnost a hospodaření obcí

Základními jednotkami veřejné správy jsou obce. Obecní samospráva jako taková se začala formovat v roce 1849 po zrušení poddanství. Upravovalo ji Prozatímní zřízení obcí č. 170/1849 ř. z.¹, které vycházelo z faktu, že „základem svobodného státu je obec“. O rok později byla poprvé stanovena také kategorie statutární město,² kterých je v ČR v současné době 23.³

Obec tvoří územní celek, který má vymezeny své hranice. Je to základní územní samosprávné společenství občanů. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, musí být každá část České republiky součástí území nějaké obce a může mít jedno nebo více katastrálních území. Úkolem obce je pečovat o potřeby svých občanů a o všestranný rozvoj svého území. Při plnění těchto úkolů chrání obec veřejný zájem.

2.1 Působnost obcí

Zásadní význam z hlediska výkonu veřejné správy má působnost obce. Zákon 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje dvojí základní působnost, a to samostatnou a přenesenou.

2.1.1 Samostatná působnost obcí

Hospodaření obce a její obecní majetek spadá do samostatné působnosti. Své úkoly plní v rozsahu, který je stanovený zákonem a je v souladu s potřebami obce. Jedná vlastním jménem na svou vlastní zodpovědnost. O věcech, které spadají do samostatné působnosti obce, rozhoduje zastupitelstvo dané obce. Náleží zde zejména tyto činnosti:

- hospodaří se svým vlastním majetkem,
- obec zřizuje a ustanovuje orgány obce, a to právnické osoby (technické služby) nebo organizační složky obce (městská policie), tyto orgány může také zrušit,
- každoročně sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj,

¹ říšského zákoníku

² KOCOUREK, Ludomír. *Správa v českých zemích a v Československu v letech 1848-2005: historický přehled*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, s.10.

³ Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.

- sestavuje závěrečný účet obce,
- vydává a vyvěšuje obecně závazné vyhlášky obce,
- zřizuje dočasné a trvalé peněžní fondy obce,
- rozhoduje o vzájemné spolupráci s dalšími obcemi,
- rozhoduje o vyhlášení místního referenda,
- stanovuje výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- navrhuje a schvaluje změny katastrálních území⁴.

Orgány krajů a státní orgány většinou do samostatné působnosti zasahovat nemohou. Je to možné pouze v případě, že to vyžaduje ochrana zákona a jen takovým způsobem, jaký zákon stanoví.

Pokud není zcela patrné, jakou působnost obec vykonává a žádný zákon, který upravuje působnost obcí, to blíže nespecifikuje, platí pravidlo, že obec vždy vykonává samostatnou působnost. Toto rozlišení musí být stanoveno a to nejen z procesních důvodů, ale i z těch finančních.⁵

2.1.2 Přenesená působnost obcí

Přenesená působnost je dané obci svěřena zákonem a jedná se v podstatě o převedení určitých povinností a pravomocí státu na obce, přičemž tuto práci vykonávají zaměstnanci obcí, nikoliv zaměstnanci státu. Na tuto svou činnost dostávají obce příspěvky ze státního rozpočtu. Při vykonávání těchto státních povinností jsou si všechny obce s přenesenou působností rovny a není tudíž podstatné, jakou mají rozlohu nebo jaký mají počet obyvatel. Rozsah přenesené působnosti vykonávají obce buď v základním rozsahu, to je na katastru obce, nebo v rozšířeném rozsahu, to je ve správním obvodu obce s rozšířenou působností. Podle míry přenesené státní správy rozlišujeme kategorie obcí:

- Obec,
- Obec s matričním úřadem,
- Obec se stavebním úřadem,
- Obec s pověřeným obecním úřadem,
- Obec s rozšířenou působností.

⁴ Zákon o obcích. In: 128/2000 Sb. 2000. § 84

⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, s. 31.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, přesně stanovuje, o jaké obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností se jedná.⁶

2.2 Hospodaření obcí

Pravidla hospodaření s finančními prostředky ÚSC, jako i tvorbu, postavení, funkce i obsah rozpočtů upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Mezi územně samosprávné celky, které se řídí tímto zákonem, spadají nejen obce, ale i kraje, dobrovolné svazky obcí a v neposlední řadě hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti.⁷ Rozpočty ÚSC spadají do soustavy veřejných rozpočtů, které jsou součástí rozpočtové soustavy České republiky.⁸

2.2.1. Rozpočty obcí

Všechny ÚSC sestavují každoročně svůj vlastní rozpočet, podle kterého následující rok hospodaří. Rozpočtovým rokem rozumíme rok kalendářní. Obec může hospodařit také dle tzv. rozpočtového provizoria, ale to jedině v tom případě, že daný rozpočet není schválen na počátku rozpočtového období. O tomto způsobu hospodaření rozhoduje zastupitelstvo obce. Pro rozpočtové provizorium nejsou určeny žádné pravidla. Ve většině případů se v případě provizoria používá hospodaření předcházejícího roku. Pravidlem je, že obce s tímto druhem rozpočtu hospodaří poměrně často z důvodu, že není znám výsledek hospodaření minulého roku nebo nejsou známy dotace ze státního rozpočtu. Nemůžeme tedy v tomto případě hovořit o chybném hospodaření.

Rozpočet musí být pravdivý a reálný. To znamená, že musí obsahovat věcné ocenění příjmů a výdajů, aby nebyly v průběhu roku nutné časté korekce územního rozpočtu. Není tedy vhodné jakkoliv lživě nadhodnocovat příjmy nebo naopak snižovat výdaje úmyslným „nezařazením“ výdajových položek, neboť to následně může vést k neschopnosti splácet své závazky. Rozpočet musí být také úplný a jednotný, hospodárný a efektivní, a také dlouhodobě vyrovnaný. Velmi důležitá je i publicita rozpočtu. Ta je spojena se seznámením občanů

⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 58.

⁷ Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: 250/2000. 2000.

⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, s. 136

se schváleným rozpočtem, což ale platí i pro závěrečný účet, který musí být vyvěšen na úřední desce minimálně 15 dnů před jeho projednáváním na zasedání zastupitelstva dané obce.⁹

Ve většině případů se rozpočty nejen územně správních celků schvalují jako vyrovnané, mohou však být schváleny i jako přebytkové, pokud jsou některé příjmy v daném roce stanoveny ke splácení úvěrů z minulých let nebo jsou-li určeny k použití až v následujícím roce. Třetí způsob schválení rozpočtu je schodkový a to pouze v tom případě, že schodek bude možné splatit finančními prostředky z předchozích let, půjčkou, návratnou finanční výpomocí z prodeje komunálních dluhopisů ÚSC nebo úvěrem.¹⁰

2.2.2. Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je přehled činností, které jsou potřebné ke správě hospodaření územně správních celků v platném rozpočtovém údobí. I když se rozpočty sestavují na období jednoho kalendářního roku, rozpočtový proces většinou zahrnuje dobu delší, a to 1,5 až 2 roky. Rozpočtový proces zahrnuje tyto kroky:

- analýzu minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období,
- sestavení návrhu rozpočtu – tento krok většinou provádí finanční odbor z rozpočtového výhledu, pokud je vypracován podrobně, nejen v primárních údajích, jak stanovuje zákon,
- projednávání a schválení – projednání se provádí ve finančním výboru a radě, po schválení se musí rozpočet dle podrobné rozpočtové skladby na dílčí položky a paragrafy,
- kontrola plnění rozpočtu – průběžnou kontrolu provádí výkonný, poradní i volený orgán příslušného ÚSC,
- přehled o skutečném plnění rozpočtu a závěrečný účet – závěrečný účet vypracovávají finanční odbor a rada obce, její schválení dále postupuje k voleným orgánům. Součástí závěrečného účtu by měly být různé analýzy okolností, které ovlivnily plnění příjmů a výdajů rozpočtu. Pro přehlednější zkoumání by měl závěrečný účet obsahovat grafické znázornění, tabulky a podrobnější komentáře. Závěrečný účet musí být vždy schválen,

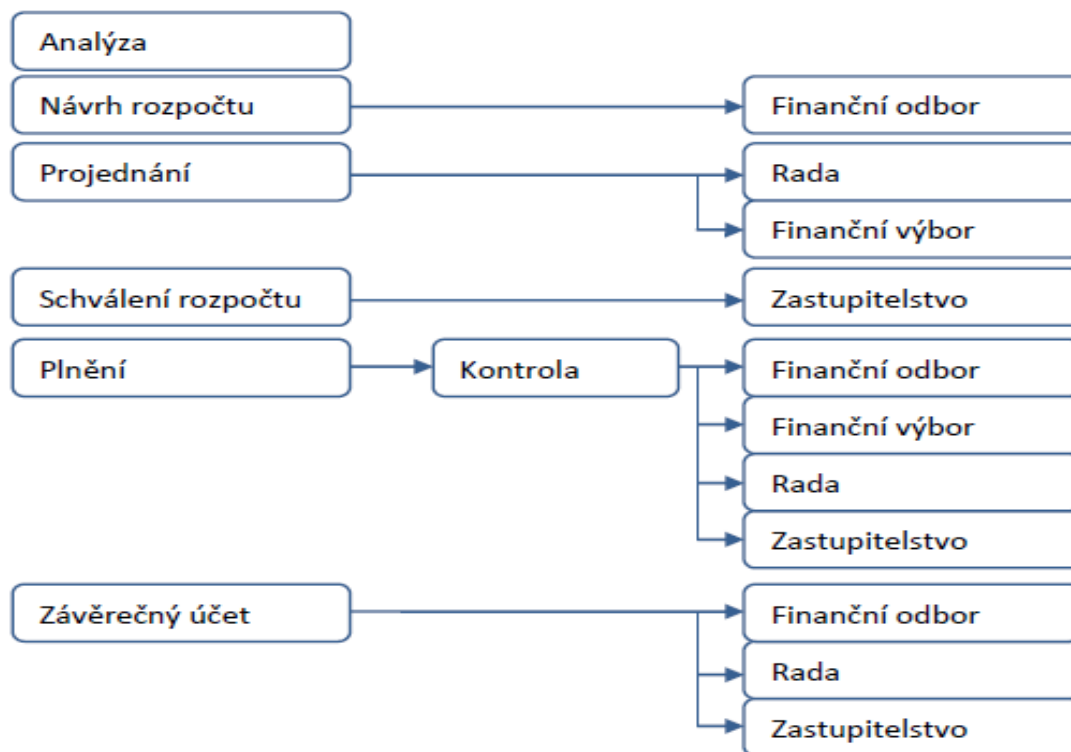
⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 213

¹⁰ Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: 250/2000 Sb.

bud' bez výhrad nebo s výhradami¹¹ a to do 30.06. následujícího kalendářního roku,

- následná kontrola – tu provádí poradní orgány a volené orgány,
- aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.¹²

Obr. 2.1 Fáze rozpočtového procesu

Zdroj: Provazníková R., Sedláčková O. - Financování měst, obcí a regionů, vlastní zpracování

Tyto kroky rozpočtového procesu se opakuji každý rok, samotný rozpočtový proces však může navazovat na předcházející kroky.

2.2.3 Rozpočtová skladba

Pro elementární sledování příjmů, výdajů a financování v hospodaření obcí se používá rozpočtová skladba. Ta je definována ve vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Rozpočtová skladba vychází ze souhrnných principů finančních operací, které se uskutečňují přes bankovní účty a z konsolidace přesunů uvnitř obce, kde probíhá

¹¹ S výhradami v případě, že byly zjištěny závady nebo chyby v hospodaření

¹² PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, s. 70

rekapitulace těchto finančních operací. Můžeme tedy říci, že Rozpočtová skladba obstarává celkový pohled na veškeré finanční hospodaření daného rozpočtu.¹³

Rozpočtovou skladbu členíme do čtyř základních hledisek:

- a) Odpovědnostní třídění – zde spadají příjmy a výdaje SR.¹⁴ Jednotkou třídění je kapitola.¹⁵ ÚSC nemají povinnost toto třídění uplatňovat, ale dle potřeby si mohou jednotlivé kapitoly libovolně zvolit. Kapitol státního rozpočtu je v dnešní době 42, kdy každý orgán státní správy má svou kapitolu.
- b) Druhové třídění – též také základní třídění – dělí peněžní operace do tří primárních sfér: příjmy, výdaje a financování. Toto třídění umožňuje snadnější propojení s účetnictvím. Zahrnuje všechny finanční operace, které rozkládá až na jednotlivé položky. Členění probíhá dle těchto skupin: inkaso x platba, nenávratná x návratná, běžná x kapitálová, domácí x zahraniční, povinná x dobrovolná, aktiva x pasiva, zohledňující rozpočtovou politiku x řízení likvidity.¹⁶ Nejvyšší jednotkou je třída, nižší je seskupení položek, dále podseskupení položek a nejnižší je položka, kterou tvoří čtyřmístný kód¹⁷
- c) Odvětvové třídění – v tomto případě odvětví chápeme jako druh činností, ze které se výdaje vynakládají nebo do které příjmy proudí. Odvětvové třídění členíme do šesti základních skupin:
 1. Skupina - Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
 2. Skupina - Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
 3. Skupina - Služby pro obyvatelstvo
 4. Skupina - Sociální věci a politika zaměstnanosti
 5. Skupina - Bezpečnost státu a právní ochrana
 6. Skupina - Všeobecná veřejná správa a služby

¹³ KINŠT, Jan a Jiří PAROUBEK. *Rozpočtová skladba v roce ... a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. Olomouc: ANAG, s. 11, 14

¹⁴ Státního rozpočtu

¹⁵ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, s. 478

¹⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 411

¹⁷ Podrobnější členění druhového hlediska rozpočtové skladby viz subkapitola 1.2.4

Hlavní úrovní odvětvového třídění je skupina, nižší je oddíl, pak pododdíl a nejpodrobnější je paragraf.

d) Konsolidační třídění – nebo také záznamové jednotky – toto třídění nám dovoluje vyřadit totožné položky na bázi vnitřních přesunů mezi fondy a oprav na straně příjmů a na straně výdajů.¹⁸ Konsolidací se tedy celkový výsledek nezmění, pouze se duplicitní částka se na obou stranách odstraní. Konsolidace je velmi důležitá, aby se odstranila eventualita zkreslování skutečností. Nejčastěji se konsolidační třídění uplatňuje při poskytování dotací mezi jednotlivými rozpočty nebo převodem financí mezi rozpočtem, fondy a běžnými účty. Existuje devět záznamových jednotek:

1. ZJ 023 – Převody uvnitř peněžního fondu
2. ZJ 024 – Transfery přijaté z území jiného okresu
3. ZJ 025 – Splátka půjčených prostředků přijatých z území jiného okresu
4. ZJ 026 – Transfery poskytnuté na území jiného okresu
5. ZJ 027 – Půjčené prostředky poskytnuté na území jiného okresu
6. ZJ 028 – Transfery přijaté z území jiného kraje
7. ZJ 029 – Splátky půjčených prostředků přijaté z území jiného kraje
8. ZJ 035 – Transfery poskytnutí na území jiného kraje
9. ZJ 036 – Půjčené prostředky poskytnuté na území jiného kraje¹⁹

2.2.4 Podrobnější druhové třídění rozpočtové skladby

Jak již bylo výše uvedeno, druhové třídění považujeme za základní soustavu rozpočtové skladby. Základní oblasti jsou příjmy, výdaje a financování, další podrobnější klasifikace je pak třída - jednomístný kód, seskupení položek – dvoumístný kód, podseskupení položek – třímístný kód a položka – čtyřmístný kód.

Základních druhových tříd máme osm, z toho 1–4 tvoří příjmy, 5 a 6 tvoří výdaje a třída 8 je financování. Třída číslo 7 se nepoužívá. Příjmy reprezentují všechny vyinkasované finance mimo těch, které si obec půjčuje na krytí svých výdajů.

¹⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 414

¹⁹ Vyhláška o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. In: 323/2002 Sb.

Příjmy

Třída 1 – daňové příjmy

Třída 2 – nedaňové příjmy

Třída 3 – kapitálové příjmy (vlastní)

Třída 4 – přijaté transfery (dotace)

Tab. 2.1 Daňové příjmy

Třída	Seskupení položek	Název
1		Daňové příjmy
	11	Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů
	12	Daně ze zboží a služeb v tuzemsku
	13	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb
	14	Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí
	15	Majetkové daně
	16	Povinné pojištění
	17	Ostatní daňové příjmy

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

Daňové příjmy jsou hlavní formou příjmů místních rozpočtů, stejně jako je tomu i u státního rozpočtu. Tyto příjmy dělíme na sdílené a svěřené daně. U svěřených daní jde výnos z daně daně do místních rozpočtů, u sdílených daní je výnos z těchto daní dělen do různých úrovní veřejných rozpočtů.²⁰ Rozhodujícím kritériem, dle kterého se dělí daňové příjmy obcím je hledisko velikosti obce, které tvoří 14 velikostních kategorií a pak také hledisko skutečného počtu obyvatel dané obce. Díky tomuto rozdělení nejsou v daňových příjmech mezi podobně velkými obcemi vysoké rozdíly, jako tomu bylo do roku 2001, tedy než tyto kritéria začaly platit.

Tab. 2.2 Nedaňové příjmy

Třída	Seskupení položek	Název
2		Nedaňové příjmy
	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem
	22	Přijaté sankční poplatky a vratky transferů
	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy
	24	Přijaté splátky půjčených prostředků

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

²⁰ ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, s. 288

U nedaňových příjmů, na rozdíl od těch daňových platí, že je obce mohou ovlivňovat, neboť zde spadají různé poplatky za služby, jako například mýtné, příjmy ze školného nebo příjmy z pronájmu majetku, pozemků a movitých věcí. Dále zde patří třeba přijaté vratky transferů od jiných veřejných rozpočtů, příjmy z finančního vypořádání minulých let mezi krajem a obcemi.

Tab. 2.3 Kapitálové příjmy

Třída	Seskupení položek	Název
3		Kapitálové příjmy
	31	Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy
	32	Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

Do kapitálových příjmů spadají příjmy z prodeje dlouhodobého investičního majetku, jako je prodej lesů, polí, luk nebo zahrad, prodej nemovitostí (budovy, garáže, sportovní a výrobní haly, kanalizace, vodovody...) nebo jen jejich částí, a také příjmy z prodeje nehmotného majetku. Počítají se zde ovšem i dary na pořízení DM, které nejsou z veřejného rozpočtu, popř. od cizího státu a mezinárodních organizací.

Do třetí třídy řadíme i příjmy z prodeje finančního majetku, ale jen v případě, že má výrazný dopad na obyvatele obce, tedy byl obstarán ve veřejném zájmu. V tomto případě není podstatné, zda jsme tímto prodejem docílili zisku nebo ztráty, do kapitálových příjmů zahrneme celou částku.

Tab. 2.4 Přijaté transfery (dotace)

Třída	Seskupení položek	Název
4		Přijaté transfery
	41	Neinvestiční přijaté dotace
	42	Investiční přijaté dotace

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

Čtvrtou třídu rozdělujeme na přijaté dotace neinvestiční a přijaté dotace investiční. Na rozdíl od kapitálových příjmů zahrnují přijaté transfery právě ty dotace, které jsou od jiných veřejných rozpočtů nebo ze zahraničí. Neinvestičními dotacemi rozumíme takové dotace, které nejsou stanovené pro pořízení DM. Jsou to tedy transfery od ministerstva

zemědělství, kultury nebo životního prostředí, od úřadů práce a od orgánů státní správy. Ale patří zde také dotace ze státních fondů, jako je státní fond životního prostředí, státní fond rozvoje bydlení nebo státní zemědělský intervenční fond a v neposlední řadě zde řadíme i neinvestiční převody z Národního fondu a převody vlastních fondů.

Naopak investičními dotacemi rozumíme ty dotace, které jsou stanoveny k pořízení dlouhodobého majetku. Mohou to být investiční dotace od obcí, krajů, regionálních rad nebo od rozpočtů územní úrovně, ale také dotace od cizích států, od mezinárodních organizací a ze státních finančních aktiv.

Výdaje

Třída 5 – běžné výdaje

Třída 6 – kapitálové výdaje

Tab. 2.5 Běžné výdaje

Třída	Seskupení položek	Název
5		Běžné výdaje
	50	Výdaje na poplatky, ostatní platby za provedenou práci a pojistné
	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje
	52	Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizací. Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům
	53	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu
	54	Neinvestiční transfery obyvatelstvu
	55	Neinvestiční transfery do zahraničí
	56	Neinvestiční půjčené prostředky
	57	Neinvestiční převody Národnímu fondu
	59	Ostatní neinvestiční výdaje

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

Běžné výdaje jsou největší skupinou výdajů územních rozpočtů. Představují přibližně dvě třetiny výdajů. Tyto výdaje jsou na zajištění samostatné a přenesené působnosti, každoročně se opakují a obec z nich v následujících letech již nebude mít žádný přímý užitek. Zahrnují především financování lokálních veřejných statků, platy zaměstnanců, dotace podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím, splátky půjček, úvěrů a návratných

peněžních výpomocí, náklady na energie, nákupy materiálu, či poskytování služeb. Tyto výdaje rostou v důsledku růstu cen materiálů a různých energií²¹.

Tab. 2.6 Kapitálové výdaje

Třída	Seskupení položek	Název
6		Kapitálové výdaje
	61	Investiční nákupy a související výdaje
	62	Nákup akcií a majetkových podílů
	63	Investiční transfery
	64	Investiční půjčené prostředky
	67	Investiční převod Národnímu fondu
	69	Ostatní kapitálové výdaje

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje jsou investice do majetku obce, ze kterých by na rozdíl od běžných výdajů, mohla mít obec v následujících letech užitek. Do této třídy patří investiční nákupy, jako je pořízení staveb, pozemků, budov nebo hal, strojů, zařízení, dopravních prostředků, výpočetní techniky popř. umělecká díla. Dále zde zahrnujeme nákup akcií, investiční transfery a půjčky podnikatelským subjektům, obcím, krajům, vysokým školám, obyvatelstvu nebo do zahraničí. Do této třídy nenáleží úmory jistin úvěrů, splátky dluhopisů nebo nákup akcií a dluhopisů se záměrem navýšení prozatímních volných peněžních prostředků a také vklady financí na bankovní účet s úmyslem dosažení úroků.

Třída 8 – Financování

Tab. 2.7 Financování

Třída	Seskupení položek	Název
8		Financování
	81	Financování tuzemsko
	82	Financování ze zahraničí
	89	Opravné položky k peněžním operacím

Zdroj: MFČR, vlastní zpracování

²¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, s.227

Osmá, poslední třída, se dělí na financování z tuzemska, ze zahraničí (ty dále dělíme na krátkodobé a dlouhodobé) a na opravné položky k peněžním operacím.

Do krátkodobého financování z tuzemska spadá přijetí krátkodobých půjček a úhrada jejich splátek, nákup cizích krátkodobých dluhopisů a akcií na tuzemském finančním trhu nebo dalších intervencí se záměrem navýšení volných finančních prostředků. Do dlouhodobého financování z tuzemska můžeme zařadit dlouhodobé přijaté půjčky a úhrada jejich splátek, přijetí zisků z prodeje dlouhodobých dluhopisů a úmor závazků z vlastních dluhopisů. To celé platí i v případě financování ze zahraničí.

2.2.5 Kontrola hospodaření

Kontrola hospodaření je pro územně správní celky povinná každoročně. Žádost o kontrolu podává krajskému úřadu do 30. června, neboť výsledek kontroly je základ pro projednávání závěrečného účtu obce zastupitelstvem. Obec si také může objednat kontrolu u auditora, což je povinen sdělit krajskému úřadu.

Pravidla přezkoumání hospodaření nejen ÚSC, ale i městských částí hlavního města Prahy, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, který nabyl účinnosti 1. 8. 2004. Zákon se zabývá například:

- předmětem, hledisky a zabezpečení přezkoumání,
- předpoklady pro výkon přezkoumání,
- právy a povinnostmi kontrolorů a ÚC,
- osobami přibranými k přezkoumání,
- osobami povinnými poskytnout součinnost při přezkoumání,
- zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření a jejím předáním,
- přezkoumání auditorem,
- přijetím a plněním opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků,
- PO zřízenými územním celkem, které neposkytly potřebnou součinnost,
- řízením o uložení pořádkové pokuty,
- společným, přechodným a zrušovacím ustanovením,
- účinností.²²

²² Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC

Díky tomu, že obce nad 5 000 obyvatel již nemají povinnost zadávat přezkoumání svého hospodaření auditorským společností za úhradu, mají nyní obce možnost volby při rozhodování, zda kontrolu provede krajský úřad či auditor.²³

Další zákon, který upravuje kontrolu hospodaření je zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Hlavními cíly finančních kontrol dle tohoto zákona jsou:

- prověřit dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány VS,
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům,
- včasná a spolehlivá informovanost vedoucím orgánům VS o nakládání s veřejnými prostředky,
- hospodárný, efektivní a účelný výkon VS.²⁴

²³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, s. 283

²⁴ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

3. Analýza hospodaření se zaměřením na vývoj daňových příjmů

V této kapitole bude provedena analýza hospodaření severomoravské obce Frenštát pod Radhoštěm, a to v rozmezí let 2009-2012.

3.1 Charakteristika obce

Frenštát pod Radhoštěm je obec s rozšířenou působností, což znamená, že vykonává potřebné agendy, které lidé využívají nejčastěji. Mezi tyto agendy se řadí například evidence obyvatel, vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, technických průkazů, evidence motorových vozidel, živnostenské oprávnění, výplata sociálních dávek atd. Správní obvod zahrnuje obce Trojanovice, Bordovice, Lichnov, Tichou a Veřovice. V obci žije celkem 10 990 obyvatel a jeho katastrální výměra je 1 143,37 ha. Nachází se v Moravskoslezském kraji v okrese Nový Jičín. Leží uprostřed malebné krajiny Moravskoslezských Beskyd, na soutoku řek Lubiny a Lomné. Město Frenštát pod Radhoštěm je zřizovatelem třech příspěvkových organizací, a to ZŠ a MŠ Tyršova, ZŠ a MŠ Záhumí a pak také CVC ASTRA²⁵, kde se soustřeďuje spousta zájmových kroužků a jiných služeb nejen pro děti a mládež. Mezi další organizace založené nebo zřizované obcí patří Středisko sociálních služeb, Městské kulturní středisko, Správa městských sportovních zařízení, Jednota sboru dobrovolných hasičů a Technické služby města²⁶.

Obr. 3.1 Obec Frenštát pod Radhoštěm

Zdroj: Archiv obce

²⁵ Centrum volného času Astra

²⁶ www.mufrenstat.cz

3.2 Příspěvkové organizace zřizované obcí

Jak již bylo výše zmíněno, město Frenštát pod Radhoštěm je zřizovatelem tří příspěvkových organizací. Jedná se o Základní a mateřskou školu Tyršova, dále Základní a mateřskou školu Záhuni a v neposlední řadě je to Centru volného času Astra.

3.2.1 ZŠ a MŠ Tyršova

Historie této základní školy sahá do roku 1880, kdy bylo na žádost místní školní rady zahájeno vyučování tzv. dívčí školy. Tato škola byla ještě ve staré budově, ve které se dnes nachází muzeum obce Frenštát pod Radhoštěm. Základní škola byla do současné budovy umístěna v roce 1921, kdy v ní přestala existovat původní tkalcovská škola, která se přemístila do Frýdku-Místku. V roce 1988 byly zahájeny práce na přístavbě školy, které byly dokončeny v roce 1991. Vznikly tak nové prostory pro jídelnu, kterou do té doby škola postrádala a také zde vznikly odborné učebny fyziky a chemie. Právní subjektivitu získala škola dne 1. ledna 1993.

V současné době navštěvuje školu 688 žáků rozdělených do 28 tříd. Ve školní budově je celkem 38 učeben, z toho 12 odborných a na odloučeném pracovišti se nachází 3 kmenové učebny. Ve školní jídelně se denně stravuje asi 550 žáků, 53 dospělých a 35 cizích strávníků. Škola zaměstnává celkem 70 pracovníků, převážně žen.

Dne 1.1.2003 byla k Základní škole Tyršova přidružena Mateřská škola na ulici Markova, která má kapacitu 74 dětí rozdělenou do tří smíšených oddělení²⁷.

3.2.2 ZŠ a MŠ Záhuni

Když v roce 1978 dosáhl počet žáků na ZŠ Tyršova počtu 668, rozhodl se tehdy ještě Městský národní výbor postavit novou školní budovu na ulici Záhuni. Ta byla následně otevřena v roce 1980 a již v prvním roce se zde učilo 669 žáků. Škola byla od začátku zaměřena na sportovní výchovu. Byly zde otevřeny 4 sportovní třídy se zaměřením na lyžování (skoky, běh i sjezd). Tento postup byl zcela logický, vzhledem k tomu, že ve Frenštátě p. R. je velký skokanský můstek, na kterém „vyrostli“ sportovci jako Jiří Raška, Jaroslav Sakala nebo Jakub Janda.

²⁷ www.zstyrfren.cz

V roce 1992 docházelo na většině škol ke změně vedení, což se týkalo i ZŠ Záhumí a v té době získala škola i právní subjektivitu. Změna hospodářských podmínek se projevila na životě školy. Zatímco provozování školní výuky je financováno státem, o údržbu školní budovy se stará Městský úřad. Ten na začátku devadesátých let financoval nadkrytí hlavní budovy a chystal rozsáhlou rekonstrukci celého areálu. K rekonstrukci bohužel ale nakonec nedošlo.

Pod ZŠ a MŠ Záhumí spadají dvě mateřské školky, jedna je v Dolní ulici a druhá ve Školské čtvrti. MŠ Dolní pracuje od 1. 9. 1994 a má kapacitu 84 dětí, které jsou rozděleny do tří oddělení. MŠ Školská byla uvedena do provozu před 42 lety a za dobu své působnosti prošla řadou změn, nejrozsáhlejší byla celková rekonstrukce během let 2008-2010. Tento obsáhlý projekt byl financován z velké části díky dotaci z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Díky této rekonstrukci se zvýšil počet dětí z původních 140 na nynějších 190 žáků²⁸.

3.2.3 CVČ Astra

Tato příspěvková organizace nabízí krátkodobé i dlouhodobé ubytování pro školská zařízení, organizace pro děti a mládež nebo sportovní kluby. Ubytovací kapacita je 30 lůžek. Nachází se zde bezmála čtyřicet kroužků různého zaměření, například výtvarné kroužky, hudební, technické, taneční, sportovní nebo divadelní. Během školního roku centrum organizuje téměř osm desítek zábavných akcí pro všechny věkové skupiny.

V čase letních školních prázdnin CVČ Astra pořádá nejen desetidenní dovolenou v Itálii, ale i patnáct pobytových nebo příměstských táborů pro děti od šesti do osmnácti let²⁹.

3.3 Orgány obce

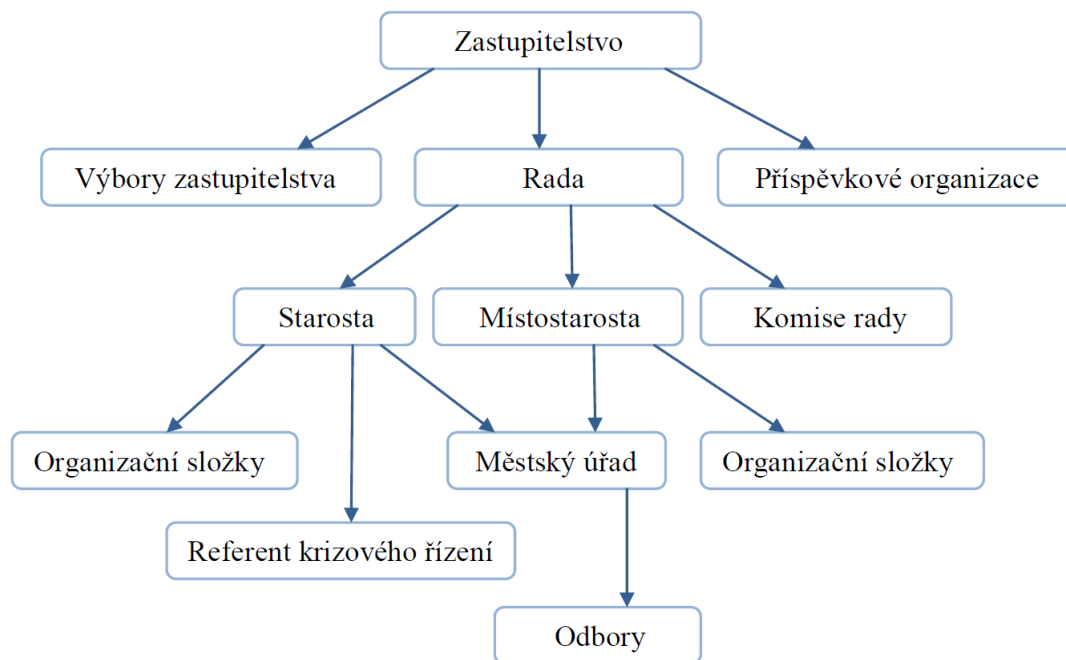
Organizační strukturu obce upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. V čele městského úřadu stojí starostka Mgr. Zdeňka Leščišinová, která za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu města, které ji do této funkce zvolilo. Zastupitelstvo ze svých členů zvolilo také místostarostu Ing. Pavla Mička, který zastupuje starostku v čase její nepřítomnosti, kdy může rozhodovat o záležitostech svěřené starostce. Další úkol místostarosty je vedení Technických služeb, Jednoty sboru dobrovolných hasičů

²⁸ www.zsahfren.cz

²⁹ www.astrafren.cz

a Správy městských sportovních zařízení. Tento úkol plní prostřednictvím vedoucího organizační složky. Obec Frenštát pod Radhoštěm má i svého tajemníka, kterým je Ing. Petr Kubenka. Ten je zaměstnancem obce a je odpovědný starostce. Dále do organizační struktury patří zastupitelstvo a rada města, komise, výbory a odbory. V následujícím schématu je zjednodušeně znázorněna organizace řízení obce³⁰.

Schéma 3.1 Organizace řízení obce

Zdroj: Oficiální webové stránky obce Frenštát pod Radhoštěm, vlastní zpracování

Město Frenštát p.R. má deset odborů, sedm komisí rady a dva výbory zastupitelstva, finanční a kontrolní.

Komise rady:

- bytová komise,
- komise pro zrušení zasypání dolu Frenštát,
- komise kultury a cestovního ruchu,
- komise rozvoje města a dopravy,
- komise školství,
- komise sportu,
- komise prevence kriminality.

³⁰ www.mufrenstat.cz

Odbory obce:

- odbor financí a rozpočtu,
- odbor investic a správy obecního majetku,
- odbor výstavby a územního plánování,
- odbor rozvoje, dotací, kontroly a propagace,
- odbor tajemníka,
- odbor dopravy,
- odbor životního prostředí,
- odbor sociálních věcí,
- odbor vnitřních věcí a školství,
- odbor živností a přestupků.

3.4 Daňové příjmy

Tato kapitola zahrnuje příjmy daňové, které jsou nejobjemnější položkou v celkových příjmech.

Pravomoc obcí ovlivňovat jakýmkoliv způsobem daňové výnosy je jen minimální, vzhledem k tomu, že neexistují obecní daně. Na první pohled se sice můžou takhle jevit místní poplatky, bývá z nich ovšem jen minimální výnos. Podstatnou většinu primárních náležitostí daní vymezují platné zákony³¹.

Daně, které proudí do rozpočtů obcí, by neměly mít žádný vliv na ekonomické chování poplatníků daní. I na úrovni územních samospráv můžeme praktikovat pravidlo, že daň nemůže zkreslovat, pokud člověk nemá jinou možnost volby³².

Daňové příjmy jsou příjmy běžné, nenávratné a opakující se. Tvoří většinový podíl na příjmech obcí. Daňové příjmy spadají do první třídy druhového třídění, proto jejich čtyřmístný číselný kód začíná číslicí jedna.

³¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, s. 146

³² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 244

Seskupení položek daňových příjmů:

- 11 - Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů
 - 111 - Daně z příjmů fyzických osob
 - 112 - Daně z příjmů právnických osob
- 12 - Vnitřní daně ze zboží a služeb
 - 121 - Obecné vnitřní daně ze zboží a služeb
 - 122 - Spotřební daně
- 13 - Poplatky a daně z vybraných činností a služeb
 - 131 - Správní a soudní poplatky
 - 132 - Daně a poplatky z provozu motorových vozidel
 - 133 - Poplatky za znečišťování životního prostředí
 - 134 - Ostatní daně a poplatky z vybraných činností a služeb
 - 135 - Ostatní odvody z vybraných činností a služeb
 - 136 - Správní poplatky
- 14 - Daně z mezinárodního obchodu a transakcí
 - 140 - Daně z mezinárodního obchodu a transakcí
- 15 - Majetkové daně
 - 151 - Daň z majetku
 - 152 - Daně z majetkových a kapitálových převodů
- 16 – Pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a daně z objemu mezd
 - 161 a 162 - Pojistné na sociální zabezpečení, příspěvky na politiku zaměstnanosti a daně z objemu mezd
 - 163 - Pojistné na zdravotní pojištění
 - 164 - Ostatní povinné pojistné
- 17 – Ostatní daňové příjmy
 - 170 - Ostatní daňové příjmy³³

³³ www.mfcr.cz

3.4.1 Daňové příjmy 2009

Obec Frenštát pod Radhoštěm hospodařila v roce 2009 s celkovými příjmy ve výši 681 226,20 tis. Kč, po konsolidaci³⁴ byla tato částka 273 188,63 tis. Kč. Celkové výdaje v tomto roce činily před konsolidací 707 958,42 tis. Kč, po konsolidaci byla tato částka 263 709,55 tis. Kč. Konsolidace byla v tomto roce poměrně vysoká, a to ve výši 432 198,86 tis. Kč. Obec skončila své hospodaření se schodkem ve výši 26 732,22 tis. Kč.

Tab. 3.1 Konsolidované příjmy a výdaje za rok 2009

Třída	V tis. Kč		Podíl tříd (%)
Třída 1	103 709,08	Daňové příjmy	42
Třída 2	48 190,71	Nedaňové příjmy	19
Třída 3	6 437,27	Kapitálové příjmy	3
Třída 4	90 690,28	Dotace	36
Celkové příjmy	249 027,34		100
Třída 5	230 401,95	Běžné výdaje	84
Třída 6	45 357,61	Kapitálové výdaje	16
Celkové výdaje	275 759,56		100
Třída 8	26 732,08	Financování	

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Z tabulky 3.1 je patrné, že nejvyšší objem financí byl v páté třídě – běžné výdaje, kdy částka dosahovala 230 401,95 tis. Kč. Podíl běžných výdajů na celkových výdajích byl 84%. Na straně příjmů měly nejvyšší objem daňové příjmy se svou hodnotou 103 709,08 tis. Kč. Jejich podíl na celkových příjmech byl 42%. Daňové příjmy jsou podrobněji rozepsány v následující tabulce.

Tab. 3.2 Struktura daňových příjmů za rok 2009

Položka		V tis. Kč
111	Daně z příjmů fyzických osob	22 564,07
112	Daně z příjmů právnických osob	26 212,73
121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	39 048,11
133	Poplatky a odvody v oblasti živ. Prostředí	5 773,82
134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	2 034,84
135	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	1 095,17
136	Správní poplatky	3 900,89
151	Daně z majetku	3 079,45
	Celkem	103 709,08

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

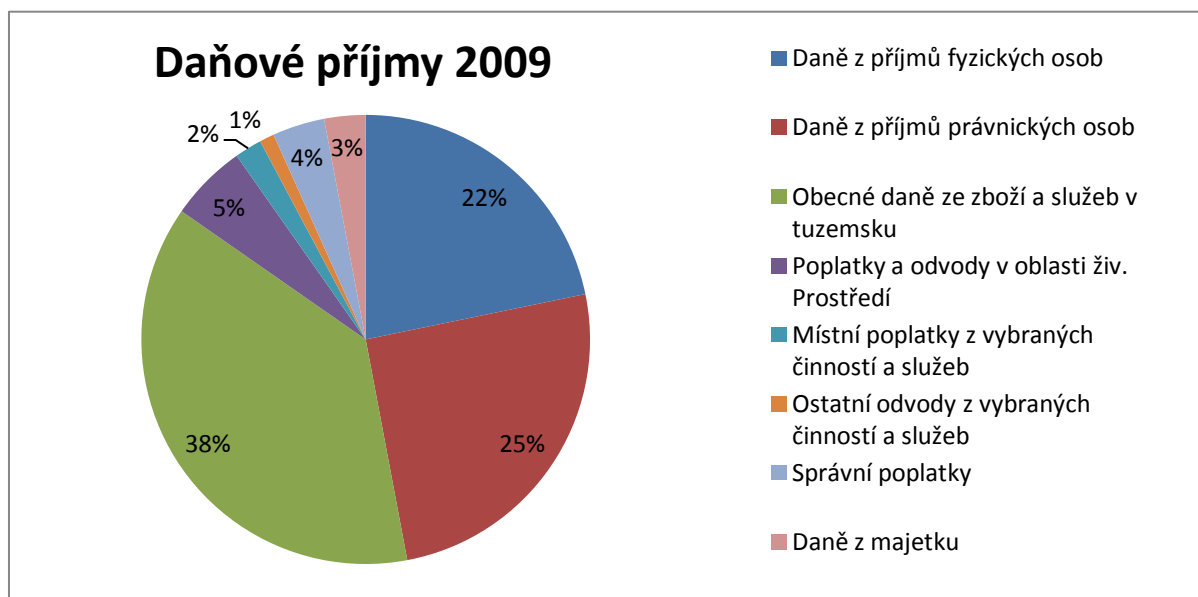
³⁴ Účelem konsolidace je zaručení skutečné míry prostředků, se kterými daná obec hospodaří. To znamená, že se vyřadí vícenásobné zaúčtování prostředků, které obec vykazuje ve svém účetnictví.

Nejvyšší příjem tvoří, stejně jako v dalších hodnocených letech, obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku, konkrétně příjem DPH³⁵. Ten v daném roce činil 39 048,11 tis. Kč, což je více jak třetina všech daňových příjmů.

Druhý nejvyšší daňový příjem tvoří daně z příjmů právnických osob, která je 26 212,73 tis. Kč. Zde spadají daně ze zisku a kapitálových výnosů, které tvoří podstatnější část této položky, přesně 19 412,51 tis. Kč. Zbytek celkové částky jsou daně z příjmů právnických osob za obce a její výše je 6 800,22 tis. Kč. V tomto případě je poplatníkem obec, ale s výjimkou daně vybírané srážkou.

Třetí nejvyšší položkou v daňových příjmech je daň z příjmu fyzických osob, která je celkově 22 564,07 tis. Kč. Zde jsou zahrnuty tři položky, z toho podstatnou část tvoří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která je 19 405,59 tis. Kč. Zbývající dvě položky³⁶ jsou podstatně nižší, dohromady tvoří částku 3 158,48 tis. Kč.

Graf 3.1 Daňové příjmy 2009

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Z grafu 3.1 je patrné, že další položky jsou v porovnání se třemi nejvyššími velmi nízké. Nejnižší podíl nesou ostatní odvody z vybraných činností a služeb, přesněji pak ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené, jejichž výše je 235,00 tis. Kč. I když je tato částka v porovnání s celkovými daňovými příjmy opravdu malá, není to celkově

³⁵ Daň z přidané hodnoty

³⁶ Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

nejnižší daňový příjem obce v daném roce. Tím jsou poplatky za odnětí pozemků plnění funkce lesa, jehož výše je pouhých 60 Kč.³⁷

3.4.2 Daňové příjmy 2010

Celkové konsolidované příjmy v roce 2010 byly ve výši 273 188,63 tis. Kč a celkové konsolidované výdaje byly ve výši 263 709,55 tis. Kč. Konsolidace v tomto roce byla mnohonásobně nižší než v roce předešlém a činila 4 875,60 tis. Kč.

Tab. 3.3 Konsolidované příjmy a výdaje za rok 2010

Třída	V tis. Kč		Podíl tříd (%)
Třída 1	107 980,53	Daňové příjmy	39
Třída 2	54 973,86	Nedaňové příjmy	20
Třída 3	7 181,00	Kapitálové příjmy	3
Třída 4	103 053,24	Dotace	38
Celkové příjmy	273 188,63		100
Třída 5	229 471,87	Běžné výdaje	87
Třída 6	34 237,68	Kapitálové výdaje	13
Celkové výdaje	263 709,55		100
Třída 8	9 479,21	Financování	

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Stejně jako v předchozím hodnoceném roce byly na straně výdajů nejvyšší běžné výdaje s částkou 229 471,87 v tis. Kč a nejvyšší příjem měly daňové příjmy. Obec hospodařila v tomto roce s přebytkovým rozpočtem, ve výši přebytku 9 479,08 tis. Kč. Celkové daňové příjmy byly v roce 2010 ve výši 107 980,53 tis. Kč, tedy o 4 271,45 tis. Kč více, než v roce předešlém.

Tab. 3.4 Struktura daňových příjmů za rok 2010

Položka		V tis. Kč
111	Daně z příjmů fyzických osob	26 181,03
112	Daně z příjmů právnických osob	24 562,04
121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	40 955,03
133	Poplatky a odvody v oblasti živ. Prostředí	5 859,58
134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	1 626,56
135	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	538,78
136	Správní poplatky	3 271,06
151	Daně z majetku	4 986,45
	Celkem	107 980,53

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

³⁷ www.mfcr.cz

Nejvyšší daňový příjem je opět z obecných daní ze zboží a služeb v tuzemsku, konkrétně příjem z DPH. Ten byl v roce 2010 ve výši 40 955,03 tis. Kč.

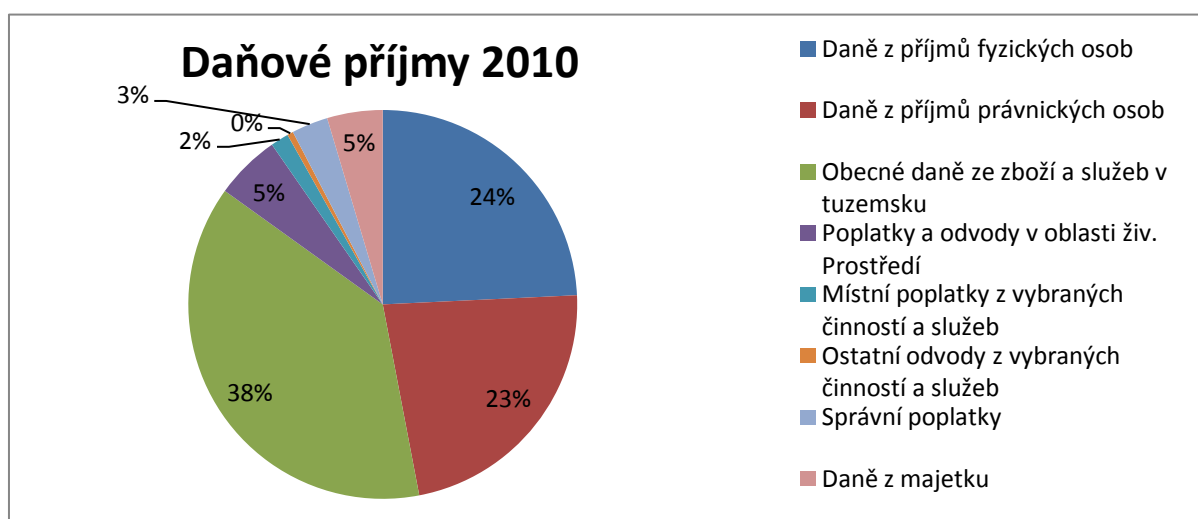
Druhý nejvyšší příjem byly, na rozdíl od předešlého roku, daně z příjmů fyzických osob. Největší podíl měly daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, které byly ve výši 19 421,37 tis. Kč, dále pak daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti s částkou 5 201,43 tis. Kč a nejmenší podíl činila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů s částkou ve výši 1 558,23 tis. Kč.

Na pomyslné třetí příčce se v rámci daňových příjmů za rok 2010 umístila daň z příjmů právnických osob, která činila celkem 24 562,04 tis. Kč. Tato položka se dále dělí na daň z příjmů právnických osob s částkou 18 991,44 tis. Kč a daň z příjmů právnických osob za obce ve výši 5 570,60 tis. Kč.

Nejnižší daňové příjmy v roce 2010 byly za ostatní odvody z vybraných činností, a to s částkou 538,78 tis. Kč. Z toho podstatnou část tvořily odvody výtěžku z provozování loterií ve výši 468,78 tis. Kč. Celkově nejnižší daňový příjem byl za poplatek za odnětí pozemků plnění funkci lesa ve výši 7 900 Kč.

Obec v tomto roce hospodařila s celkovými příjmy ve výši 273 188,63 tis. Kč. Výsledek hospodaření byl přebytkový, s výši přebytku 9 479,08 tis. Kč³⁸.

Graf 3.2 Daňové příjmy 2010

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

³⁸ www.mfcr.cz

3.4.3 Daňové příjmy 2011

Celkové příjmy po konsolidaci v roce 2011 byly 316 971,72 tis. Kč. Z toho nejvyšší podíl měly opět daňové příjmy a to 35% z celkového podílu příjmů.

Tab. 3.5 Konsolidované příjmy a výdaje za rok 2011

Třída	V tis. Kč		Podíl tříd (%)
Třída 1	111 183,59	Daňové příjmy	35
Třída 2	57 940,96	Nedaňové příjmy	18
Třída 3	52 954,24	Kapitálové příjmy	17
Třída 4	94 892,93	Dotace	30
Celkové příjmy	316 971,72		100
Třída 5	237 470,90	Běžné výdaje	93
Třída 6	17 364,04	Kapitálové výdaje	7
Celkové výdaje	254 834,94		100
Třída 8	62 136,77	Financování	

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Celkové výdaje činily v daném roce 254 834,94 tis. Kč. Z toho celých 93% byly běžné výdaje, kapitálové výdaje byly velmi nízké, pouhých 7% z celkových výdajů. Obec skončila své hospodaření s poměrně vysokým přebytkem, a to 62 136,57 tis. Kč.

V roce 2011 činily daňové příjmy celkem 111 183,59 tis. Kč, tedy opět o něco málo vyšší, než v roce předešlém.

Tab. 3.6 Struktura daňových příjmů za rok 2011

Položka		V tis. Kč
111	Daně z příjmů fyzických osob	24 341,25
112	Daně z příjmů právnických osob	28 338,29
121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	41 821,20
133	Poplatky a odvody v oblasti živ. prostředí	5 895,18
134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	3 038,38
135	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	230,28
136	Správní poplatky	3 179,70
151	Daně z majetku	4 339,30
	Celkem	111 183,58

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

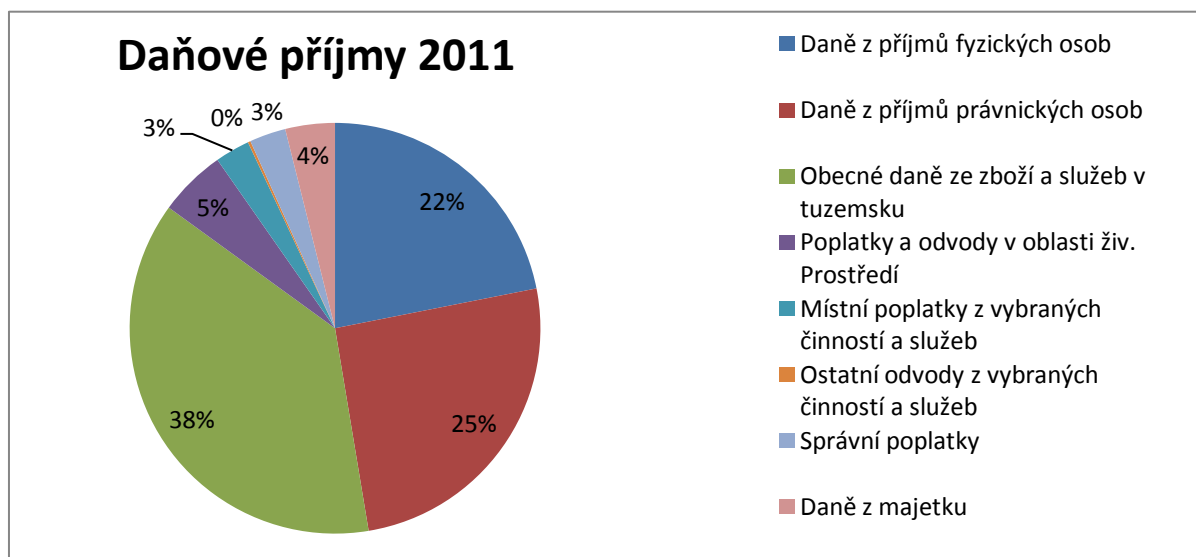
Nejvyšší daňový příjem v roce 2011 (s poměrně velkým náskokem) byl za obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku. Tato částka činila 41 821,20 tis. Kč.

Druhým nejvyšším daňovým příjmem byly se svou částkou 28 338,29 tis. Kč daně z příjmů právnických osob. Co se týká pouze právnických osob, tak jejich příjem činil 17 619,06 tis. Kč a co se týká právnických osob za obec, byla jejich výše 10 719,23 tis. Kč.

Jako třetí nejvyšší daňový příjem byly daně z příjmů fyzických osob. Celkový objem této daně činil 24 341,25 tis. Kč, z toho největší podíl činily daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků ve výši 20 362,94 tis. Kč. Zde je zahrnuta daň, kterou odvedl plátce (zaměstnavatel) za své zaměstnance. Podstatně nižší je pak daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti.³⁹ Ta byla 2 294,14 tis. Kč a také daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, která už byla jen 1 684,17 tis. Kč.

Celkové příjmy v roce 2011 činily 316 971,40 tis. Kč a obec ukončila své hospodaření s přebytkem 62 136,57 tis. Kč. To hlavně díky změně krátkodobých prostředků na bankovních účtech ve výši 56 410,63 tis. Kč.⁴⁰

Graf 3.3 Daňové příjmy 2011

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

3.4.4 Daňové příjmy 2012

V posledním hodnoceném roce, tedy v roce 2012, byly celkové konsolidované příjmy obce ve výši 219 947,44 tis. Kč. Z toho více než polovinu tvořily se svými 54% daňové příjmy. Celkové výdaje po konsolidaci v daném roce činily 217 545,65 tis. Kč. Stejně jako

³⁹ Do této daně spadá tzv. daňové přiznání, tedy daň získaná z výdělečné činnosti, která není závislou prací, a to hlavně z podnikání nebo pronájmu.

⁴⁰ www.mfcr.cz

u všech hodnocených let, i v tomto roce byly nejvyšší výdaje běžné, a to s částkou 190 471,68 tis. Kč.

Tab. 3.7 Konsolidované příjmy a výdaje za rok 2012

Třída	V tis. Kč		Podíl tříd (%)
Třída 1	118 618,53	Daňové příjmy	54
Třída 2	61 847,74	Nedaňové příjmy	28
Třída 3	2 662,48	Kapitálové příjmy	1
Třída 4	36 818,69	Dotace	17
Celkové příjmy	219 947,44		100
Třída 5	190 471,68	Běžné výdaje	88
Třída 6	27 073,97	Kapitálové výdaje	12
Celkové výdaje	217 545,65		100
Třída 8	2 401,79	Financování	

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Obec Frenštát pod Radhoštěm v tomto roce hospodařila s přebytkovým rozpočtem. Výše přebytku činila 2 401,79 tis. Kč.

V roce 2012, byly daňové příjmy v celkové výši 118 618,53 tis. Kč. Při pohledu na předešlá léta je vidět, že daňové příjmy měly vzestupnou tendenci.

Tab. 3.8 Struktura daňových příjmů za rok 2012

Položka		V tis. Kč
111	Daně z příjmů fyzických osob	23 705,51
112	Daně z příjmů právnických osob	35 345,75
121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	39 407,49
133	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	64,00
134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	7 148,33
135	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	4 557,60
136	Správní poplatky	2 678,23
151	Daně z majetku	5 711,61
	Celkem	118 618,52

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

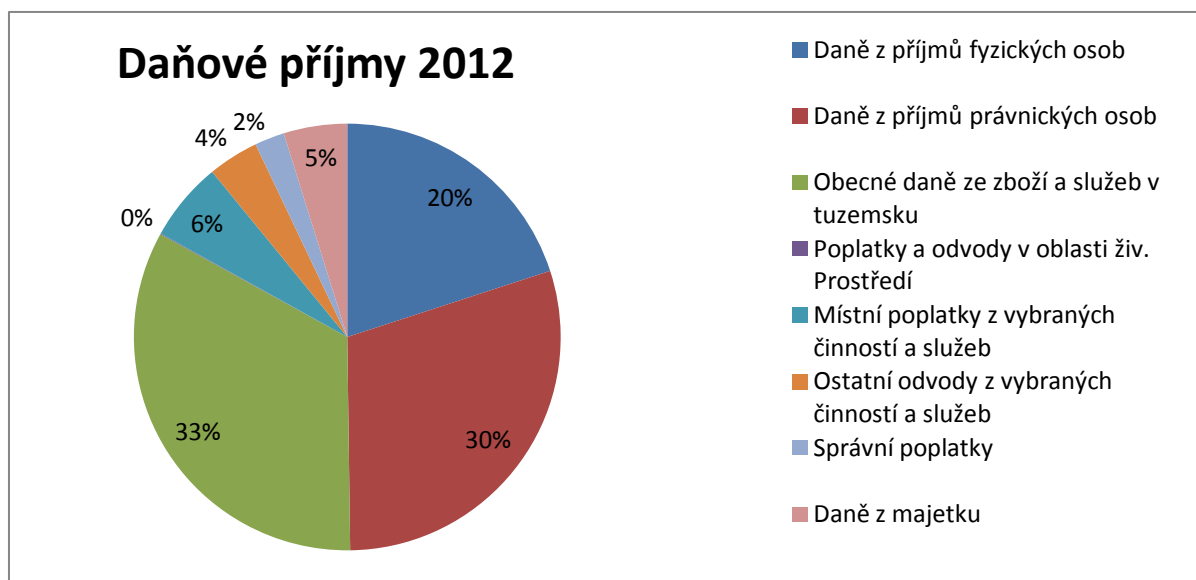
V loňském roce, stejně jako ve všech hodnocených letech, byl nejvyšší daňový příjem DPH, a to ve výši 39 407,49 tis. Kč. Při srovnání všech čtyř let je vidět, že se tento příjem drží na velmi podobné výši.

Jen o tři procenta z celkových daňových příjmů méně mají daně z příjmů právnických osob. Ty jsou vysoké 35 345,75 tis. Kč a dělí se dále na daně z příjmu právnických osob s hodnotou 19 519,51 tis. Kč a na daně z příjmů právnických osob za obce s částkou 15 826,24 tis. Kč. Tyto dva příjmy zahrnují všechny daně z příjmů právnických osob, mimo doplatky odvodů ze zisku, zemědělské daně ze zisku nebo důchodové daně.⁴¹

Třetí nejvyšší daňové příjmy získala obec Frenštát p.R. díky daně z příjmů fyzických osob s celkovou hodnotou 23 705,51 tis. Kč. Tato položka se dále člení na tři daně, a to na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků s nejvyšší částkou 20 966,02 tis. Kč, dále na daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti s naopak nejnižší částkou 750,22 tis. Kč a jako třetí je daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů s hodnotou 1 989,27 tis. Kč. Do poslední jmenované daně náleží daně z úroků, dividend a dalších kapitálových výnosů.

V posledním hodnoceném roce hospodařila obec s celkovými příjmy ve výši 217 545,65 tis. Kč a své hospodaření zakončila přebytkem 2 401,79 tis. Kč.⁴²

Graf 3.4 Daňové příjmy 2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

⁴¹ http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11436.html

⁴² www.mfcr.cz

4. Zhodnocení vývoje daňových příjmů obce

Jak je patrné z tabulky 4.1, ve všech čtyřech hodnocených letech jsou nejvyšší příjmy daňové. Další velmi podstatnou položkou v příjmech jsou přijaté transfery (dotace). Příjmy nedaňové tvoří přibližně polovinu toho, co příjmy daňové a nejnižší finanční příjem tvoří kapitálové příjmy. Ty se ovšem v roce 2011 podstatně zvýšily díky příjmu z prodeje dlouhodobého majetku.⁴³

Tab. 4.1 Srovnání konsolidovaných příjmů a výdajů v letech 2009–2012

V tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Daňové příjmy	103 709,08	107 980,53	111 183,58	118 618,52
Nedaňové příjmy	48 190,71	54 973,86	57 940,96	61 847,74
Kapitálové příjmy	6 437,27	7 181,00	52 954,23	2 662,48
Dotace	90 690,28	103 053,24	94 892,93	36 818,69
Příjmy celkem	249 027,34	273 188,63	316 971,70	219 947,43
Běžné výdaje	230 401,95	229 471,87	237 470,90	190 471,68
Kapitálové výdaje	45 357,61	34 237,68	17 364,04	27 073,97
Výdaje celkem	275 759,56	263 709,55	254 834,94	217 545,65
Financování	26 732,08	9 479,21	62 136,77	2 401,79

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

4.1 Daně z příjmů fyzických osob

Při pohledu tabulku 4.2 je zřejmé, že daně z příjmů fyzických osob se v rozmezí čtyř hodnocených let moc nemění, jsou patrné jen menší rozdíly. Nejvyšší procento plnění bylo v roce 2010, a to 108,50% a naopak nejnižší procento plnění bylo v roce 2012, a to jen 85,70% oproti schválenému rozpočtu po změnách.

Tab. 4.2 Srovnání daně z příjmů fyzických osob v letech 2009–2012, v tis. Kč

111 - Daně z příjmů fyzických osob	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	27 500,00	22 300,00	22 564,07	108,38
2010	23 700,00	25 240,00	26 181,03	108,50
2011	24 700,00	23 900,00	24 341,25	106,71
2012	23 900,00	24 300,00	23 705,51	85,70

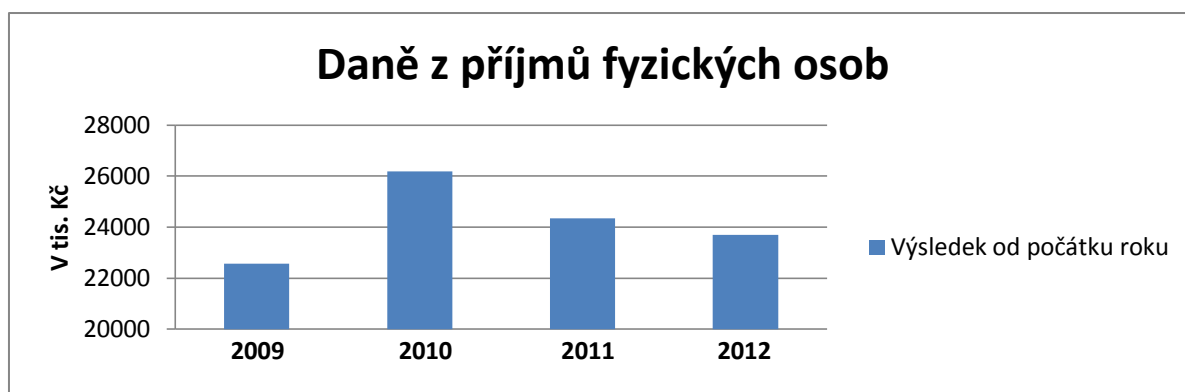
Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

⁴³ http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=297852&volba_vyber=1&ic=&nao=Fren%B9t%E1t%20pod%20radho%B9t%ECm

Grafické znázornění výsledků od počátku daného roku již lépe ukazuje rozdíly jednotlivých let. Nejnižší daně z příjmů fyzických osoby byly v roce 2009, kdy jejich výše byla 22 564,07 tis. Kč. Nejvyšší pak byly v následujícím roce, kdy jejich výše činila 26 181,03 tis. Kč.

Největší rozdíly jsou vidět u položky 1112 - daňové příjmy fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, které byly v roce 2010 ve výši 5 201,43 tis. Kč a v roce 2012 pak již jen 750,22 tis. Kč⁴⁴.

Graf 4.1 Grafické srovnání daně z příjmů fyzických osob v letech 2009-2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

4.2 Daně z příjmů právnických osob

Co se týká daně z příjmů právnických osob, zde jsou již rozdíly patrnější. V letech 2009–2011 bylo plnění v procentech nižší než sto procent, nejméně to bylo v roce 2011, a to ve výši 96,37%, v roce 2012 bylo plnění oproti schválenému rozpočtu po změnách 105,46%.

Tab. 4.3 Srovnání daně z příjmů právnických osob v letech 2009–2012, v tis. Kč

112 - Daně z příjmů právnických osob	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	22 500,00	27 300,50	26 212,73	97,35
2010	20 000,00	25 871,00	24 562,04	96,77
2011	19 500,00	29 719,30	28 338,29	96,37
2012	19 000,00	33 426,20	35 345,75	105,46

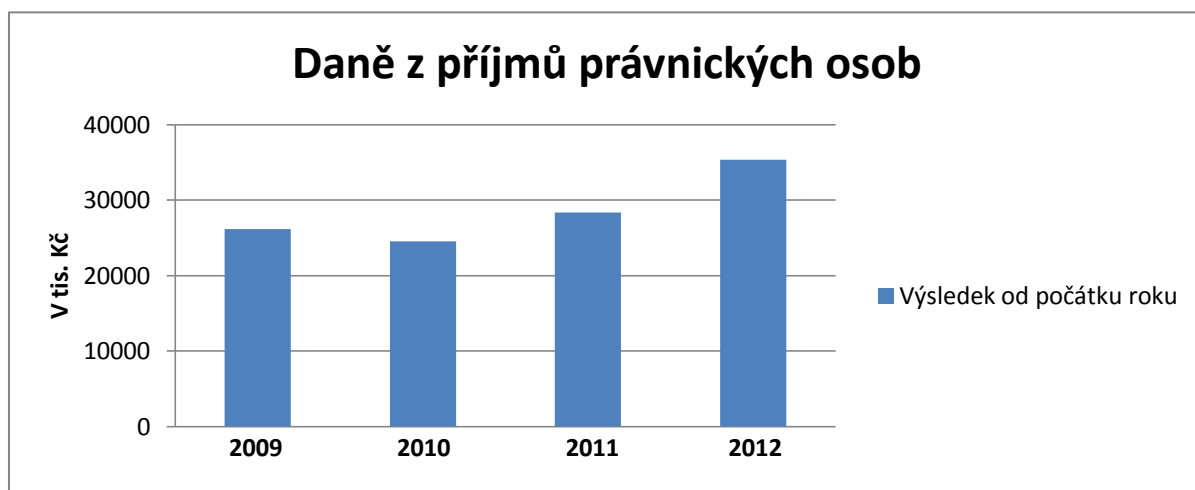
Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

⁴⁴ www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=297852&volba_vyber=1&ic=&nao=Fren%B9t%E1t%20pod%20radho%B9t%ECm

Nejnižší daně z příjmů právnických osob byly v roce 2010 a to 24 562,04 tis. Kč. Naopak nejvyšší byly v posledním hodnoceném roce, tedy v roce 2012, kdy výše těchto daní dosáhla částky 35 345,75 tis. Kč.

Největších rozdílů v této dani dosáhla položka 1122 – daň z příjmů právnických osob za obce, která byla nejnižší v roce 2010, kdy dosahovala jen 5 570,60 tis. Kč a nejvyšší byla se svou hodnotou 15 826,24 tis. Kč v roce 2012.

Graf 4.2 Grafické srovnání daně z příjmů právnických osob v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

4.3 Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku

Při pohledu na tabulku 4.4 je patrné, že ostatní daně ze zboží a služeb v tuzemsku se v letech 2009–2012 mění jen velmi málo. Nejnižší procento plnění od počátku roku bylo v roce 2010 a to 99,65% a nejvyšší procento bylo v roce 2011, a to 103,52%.

Tab. 4.4 Srovnání obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku v letech 2009–2012, v tis. Kč

121 - Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	38 000,00	38 800,00	39 048,11	100,64
2010	38 500,00	41 100,00	40 955,03	99,65
2011	38 500,00	40 400,00	41 821,20	103,52
2012	39 500,00	38 100,00	39 407,49	103,43

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Nejen nejvyšší položka obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku, ale i nejvyšší položka vůbec v hodnocených daňových příjmech v letech 2009–2012 byla v roce 2011 daň z přidané hodnoty, která dosahovala výše 41 821,20 tis. Kč. Nejnižší DPH bylo naopak v roce 2009 a to 39 048,11 ti. Kč, což bylo pouze o 359,38 tis. Kč méně než v roce 2012, který se umístil na pomyslném druhém místě.⁴⁵

Graf 4.3 Grafické srovnání obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

4.4 Poplatky za znečišťování životního prostředí

Co se týká poplatků za znečišťování životního prostředí, jsou v prvních třech hodnocených letech prakticky shodné. V roce 2012 se tyto poplatky rapidně snížily, i když výsledky plnění od počátku roku jsou na nejvyšší úrovni, a to na 114,70%. Druhé nevyšší procento plnění bylo v roce 2009, kdy mělo hodnotu 110,96%.

Tyto poplatky jsou ekonomickým nástrojem na ochranu životního prostředí a postihují znečišťování životního prostředí a ohrožování životů a zdraví osob, zvířat a rostlinstva v důsledku lidského působení. Přijaté poplatky jsou pak použity na podporu projektů, které

⁴⁵ Daň z přidané hodnoty je rozhodující nepřímou daní českého daňového systému. Je ale také tou nejkomplikovanější daní. Tato daň je součástí většiny produktů na trhu a po jeho zakoupení tuto daň musí odvádět prodejce. Osvobození od daně bez nároku na odpočet mají např. poštovní služby, finanční činnosti, zdravotnické služby a zboží, sociální pomoc nebo výchova a vzdělávání. Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně má třeba vývoz zboží, poskytnuté služby do třetí země, přeprava osob, přeprava a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží, dodání zboží do jiného členského státu nebo pořízení zboží z jiného členského státu.

pomáhají ekologii, a to převážně v podobě dotací a půjček. Poplatek může být také použit na napravení vzniklých škod na životním prostředí.⁴⁶

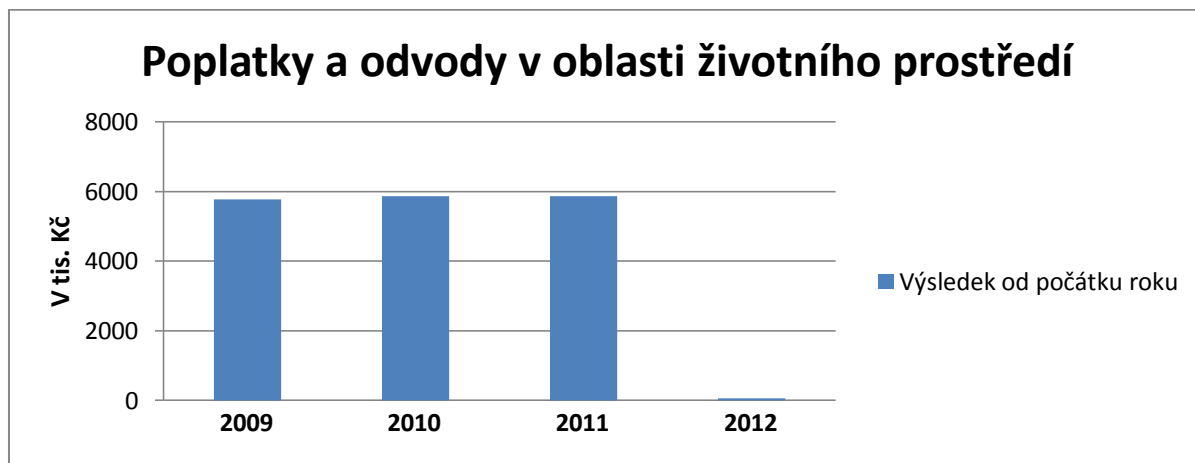
Tab. 4.5 Srovnání poplatků za znečišťování životního prostředí v letech 2009–2012, v tis. Kč

133 - Poplatky za znečišťování živ. prostředí	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	5 805,00	5 805,00	5 773,82	110,96
2010	5 760,00	5 822,00	5 859,58	99,11
2011	5 775,00	5 860,00	5 859,58	98,58
2012	35,00	55,00	64,00	114,70

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Z grafu 4.4 je rozdíl mezi prvními třemi lety a posledním hodnoceným rokem jasně zřetelný. A to i přesto, že se u této položky nepohybují částky v nijak závratných výškách. Roky 2010 a 2011 byly poplatky za znečišťování životního prostředí naprosto totožné a to ve výši 5 859,58 tis. Kč, v roce 2009 se pak tyto poplatky snížily o 85,76 tis. Kč. V roce 2012 pak výše poplatků dosahovala pouze 64 tis. Kč.

Graf 4.4 Grafické srovnání poplatků za znečišťování životního prostředí v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Tak velký rozdíl v těchto příjmech má však jednoduché vysvětlení. Jde vlastně pouze o přesun určité částky, v tomto případě konkrétně o částku 5 981,42 tis. Kč z poplatků za znečišťování životního prostředí do místních poplatků z vybraných činností a služeb,

⁴⁶ <http://www.mzp.cz/cz/poplatky>

přesněji z položky 1337 – poplatky za komunální odpad, do nově vzniklé položky 1340 – poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. To vše díky nové rozpočtové skladbě pro rok 2012, která byla zveřejněna 29. 12. 2011.⁴⁷ Tento přesun bude patrný i v grafickém srovnání místních poplatků z vybraných činností a služeb v následující kapitole.

4.5 Místní poplatky z vybraných činností a služeb

Místní poplatky z vybraných činností a služeb mají v rozmezí všech čtyř hodnocených let poměrně velké rozdíly, ale co se týká procentního plnění do počátku roku, rozdíly již tak velké nejsou. Nejlépe je na tom rok 2010, kdy toto plnění dosáhlo 111,54%. Naopak nejnižší procentní plnění má rok 2011, a to 104,09%.

Do místních poplatků z vybraných činností a služeb řadíme poplatky kladené s úmyslem zdanění určité aktivity, ale nemají charakter platby za služby. Poplatky upravuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a jsou stanoveny a vybírány na základě obecně závazné vyhlášky, kterou vydala obec. Jedinou výjimku má poplatek za komunální odpad, který řadíme do položky 1337.⁴⁸

Tab. 4.6 Srovnání místních poplatků z vybraných činností a služeb v letech 2009–2012 v tis. Kč

134 - Místní poplatky z vybraných činností a služeb	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	2 040,00	1 990,00	2 034,84	103,26
2010	2 065,00	1 355,00	1 626,56	111,54
2011	1 527,00	2 980,00	3 038,38	104,09
2012	7 612,00	6 978,00	7 148,33	110,45

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Díky nové rozpočtové skladbě pro rok 2012 a změnám uvedeným v předcházející kapitole, byly nejvyšší místní poplatky z vybraných činností a služeb v roce 2012, kdy dosáhly hodnoty 7 148,38 tis. Kč, naopak nejnižší byly v roce 2010 a to 1 626,56 tis. Kč.

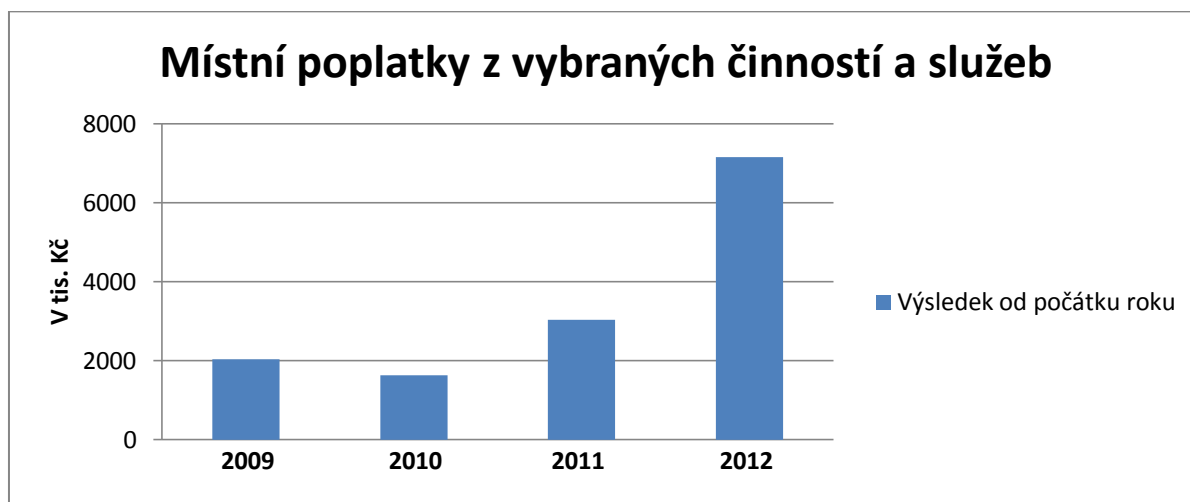
Největší rozdíly pak byly u položky 1347 – poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj. Příjem u této položky byl v roce 2011 ve výši 2 166,05 tis. Kč, v roce 2012 pak již

⁴⁷ <http://www.alis.cz/clanky/detailClanku.jsp?id=3375>

⁴⁸ http://www.kr-karlovarsky.cz/NR/rdonlyres/8651A370-FCF6-4348-B30C-E38301C0D520/0/dan_prijmy.pdf

jen 258,23 tis. Kč. Snížení těchto daňových příjmů bylo z důvodů schválení vyhlášky č. 96/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů⁴⁹, ale také vyhláškou města ze dne 09. 02. 2012, ve které s okamžitou platností omezuje provoz výherních automatů na dobu od 18:00 hod. do 22:00 hod.⁵⁰ Nadále již také nebude vydáno žádné nové povolení k provozování těchto automatů.

Graf 4.5 Grafické srovnání místních poplatků z vybraných činností a služeb v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Do místních poplatků zahrnujeme:

1340 - Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu

1341 – Poplatek ze psů

1342 - Pobytové poplatky

1343 – Poplatek za užívání veřejného prostranství

1344 – Poplatek ze vstupného

1345 – Poplatek z ubytovací kapacity

1346 – Poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst

1347 – Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

1348 – Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

1349 – Ostatní poplatky a daně z vybraných činností a služeb⁵¹

⁴⁹ viz následující kapitola

⁵⁰ www.mufrenstat.cz

⁵¹ www.mfcr.cz

4.6 Ostatní odvody z vybraných činností a služeb

Rozdíly ostatních odvodů z vybraných činností a služeb jsou na první pohled poměrně rozdílné. Nejnížší procentní plnění od počátku roku bylo v roce 2010, a to pouhých 58,60%, nejvyšší plnění bylo pak v roce 2012, kdy dosáhlo 109,97%.

Tab. 4.7 Srovnání ostatních odvodů z vybraných činností a služeb v letech 2009–2012, v tis. Kč

135 - Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	800,00	860,00	1 095,17	104,02
2010	800,00	800,00	538,78	58,60
2011	800,00	177,00	230,28	109,16
2012	200,00	4 061,00	4 557,60	109,97

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

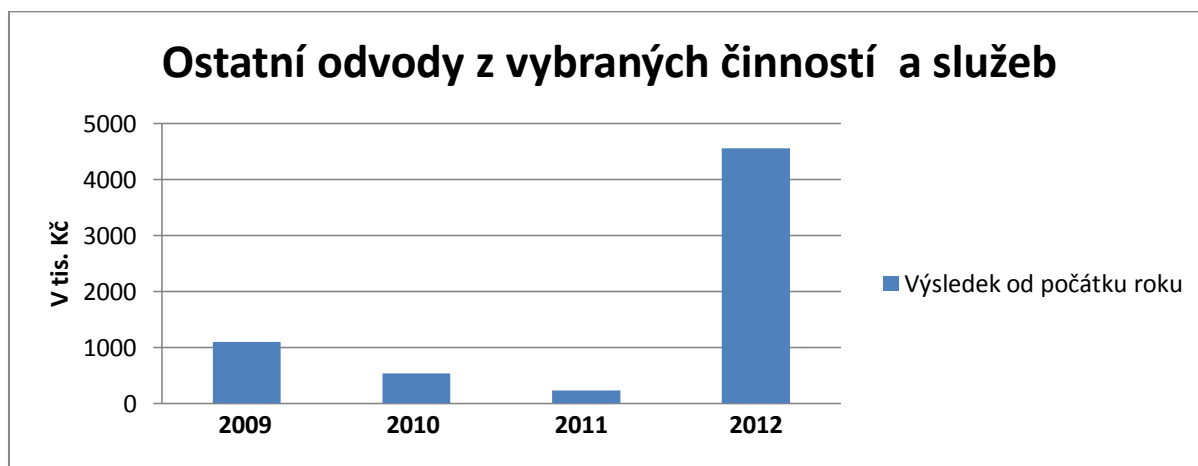
V grafu 4.6 je vidět nárůst v roce 2012, který byl (jak již bylo naznačeno v předcházející kapitole) v důsledku nové vyhlášky č. 96/2012 Sb. ze dne 24. 03. 2012 a s účinností od 01. 04. 2012, kdy byla vložena nová položka 1355 – odvod z výherních hracích přístrojů. Spadá zde část odvodů z loterií a jiných podobných her a to ve výši dílčího odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení. Zbytek pak spadá do položky 1351.⁵² Nově vložena položka 1355 byla v roce 2012 velmi vysoká, a to konkrétně 3 917,14 tis. Kč. To i z důvodu, že se zde řadí i dobíhající odvody z části výtěžků z provozování loterií a jiných podobných her na veřejně prospěšné účely.

Naopak nejnižší ostatní odvody z vybraných činností a služeb byly v roce 2011, kdy jejich výše dosahovala jen 230,28 tis. Kč. Na konci roku 2011 bylo ve Frenštátě pod Radhoštěm vydáno několik nových povolení na provozování výherních hracích automatů, proto také vzrostly tyto daňové příjmy. Tyto nové povolení měly za následek, že obec ve své vyhlášce ze dne 09. 02. 2012 nemohla nařídit úplně zrušení těchto hracích přístrojů, jak bylo na zasedání zastupitelstva navrhováno. Návrh byl zamítnut z důvodů četných stížností živnostníků, kterým bylo nové povolení vystaveno jen několik týdnů předtím. Bohužel pro tyto živnostníky bude jakýkoliv provoz výherních automatů na území Frenštátu p.R. ukončen nejpozději do konce roku 2014.⁵³

⁵² <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-96>

⁵³ www.mufrenstat.cz

Graf 4.6 Grafické srovnání ostatních odvodů z vybraných činností a služeb v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

4.7 Správní poplatky

Správní poplatky jsou v hodnocených letech na velmi podobné výši, nejlepší plnění v procentech od počátku roku bylo v roce 2011, kdy dosáhlo 106,27%. V roce 2009 bylo plnění nejnižší, i když bylo více než sto procent. Přesné plnění bylo 100,15%.

Předmětem těchto poplatků je správní řízení, které je zpoplatněno dle sazebníku, a to na základě zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Mezi správní poplatky patří:

- poplatek za ověřování listin a podpisů
- poplatek za vydání občanského průkazu a cestovního dokladu
- poplatek za vydání stavebního povolení
- poplatek za přijetí žádosti o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů
- poplatek za povolení změny jména a příjmení
- poplatek za vydání řidičského průkazu
- poplatek za vydání rybářského či loveckého lístku
- poplatek za zhlášení změny místa trvalého pobytu
- poplatek za vydání živnostenského lisu nebo udělení koncese
- poplatek za zápis do registru vozidel apod.⁵⁴

⁵⁴ http://www.kr-karlovarsky.cz/NR/rdonlyres/8651A370-FCF6-4348-B30C-E38301C0D520/0/dan_prijmy.pdf

Ve Frenštátě pod Radhoštěm je nejnižší poplatek živnostenského úřadu za vydání stejnopisu, opisu kopie, fotokopie nebo výpisu z úředních spisů, ze soukromých spisů v úřední úschově nebo z registrů a rejstříků a to v ceně 15,- Kč za každou i započatou stránku, je-li pořizována na kopírovacím stroji nebo tiskárně. Naopak nejvyšší správní poplatek je za vydání rozhodnutí o udělení koncese, včetně vydání koncesní listiny pro provozování živnosti průmyslovým způsobem, který je ve výši 20 000,- Kč.⁵⁵

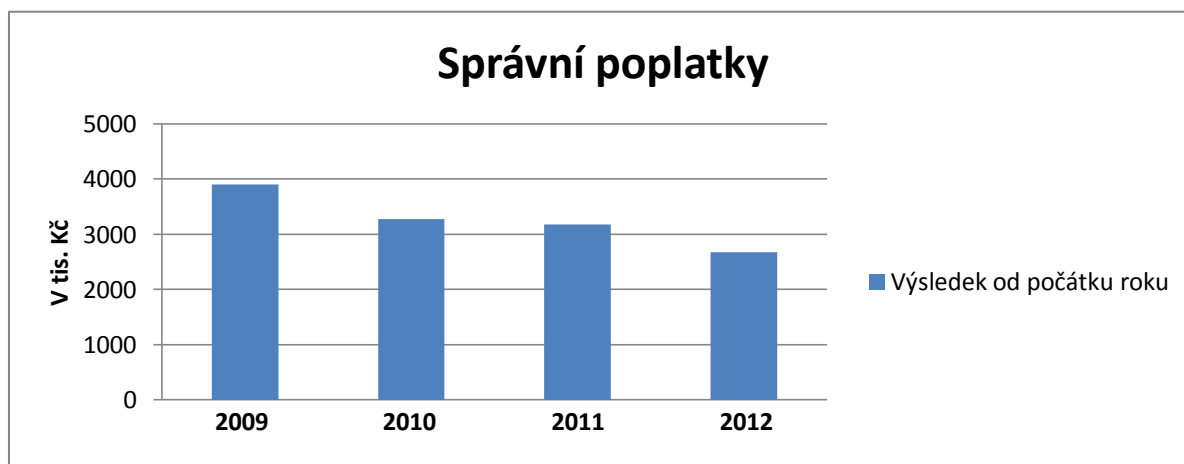
Tab. 4.8 Srovnání správních poplatků v letech 2009–2012, v tis. Kč

136 - Správní poplatky	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	4 885,00	3 895,00	3 900,89	100,15
2010	4 100,00	3 210,00	3 271,06	101,90
2011	3 195,00	2 992,00	3 179,70	106,27
2012	2 830,00	2 536,00	2 678,23	105,61

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Správní poplatky mají dle grafu sestupnou tendenci. Nejvyšší byly tedy v roce 2009, kdy dosahovaly částky 3 900,89 tis. Kč. V roce 2010 činila výše těchto poplatků 3 271,06 tis. Kč, v dalším roce pak 3 179,70 tis. Kč a v posledním hodnoceném roce, tedy v roce 2012 činily tyto daňové příjmy 2 678,23 tis. Kč.

Graf 4.7 Grafické srovnání správních poplatků v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

⁵⁵ www.mufrenstat.cz

4.8 Daně z majetku

Procentní plnění daně z majetku, respektive daně z nemovitosti (položka 1511) bylo ve všech hodnocených letech velmi dobré. Nejlépe dopadl rok 2010, kdy bylo plnění ve výši 131,22%. Ostatní tři hodnocené roky byly v plnění na velmi podobné úrovni, nejnižší podíl byl v roce 2012 a to 107,77%.

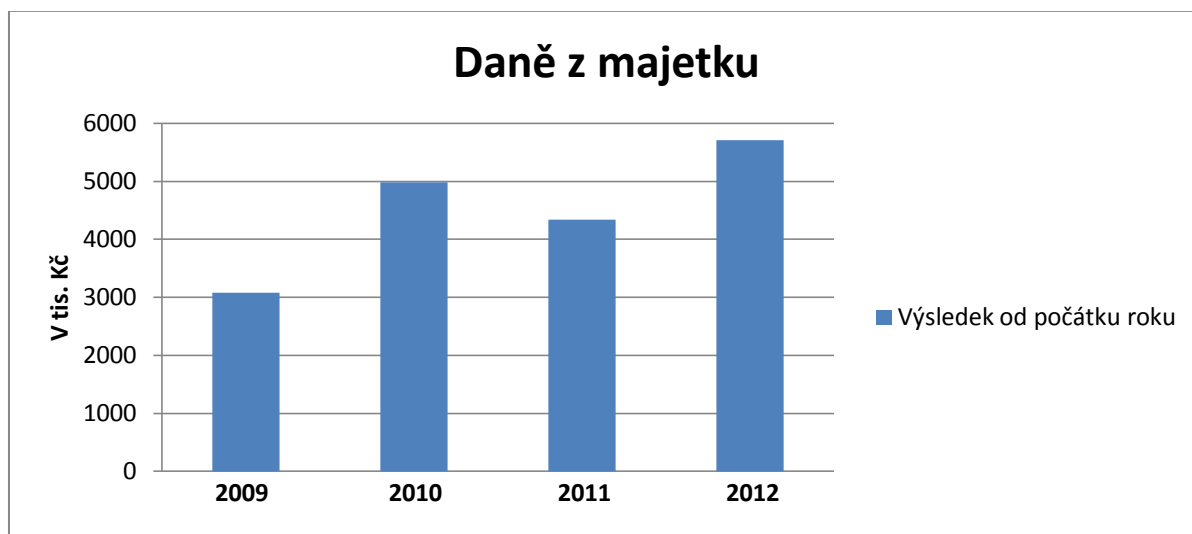
Tab. 4.9 Srovnání daně z majetku v letech 2009–2012, v tis. Kč

151 - Daně z majetku	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2009	2 800,00	2 800,00	3 079,45	109,98
2010	2 800,00	3 800,00	4 986,45	131,22
2011	3 800,00	4 000,00	4 339,30	108,48
2012	4 000,00	5 300,00	5 711,61	107,77

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

Poplatníkem daně z nemovitostí, která je jedinou položkou daně z majetku ve Frenštátě p.R. je převážně vlastník nemovitosti. Spoluvlastník platí daň do roku 2010 společně a nerozdílně, od roku 2011 pak může platit každý jen svou část. Základem daně ze stavby je výměra půdorysu nadzemní části dané stavby. Pokud jde o byt, pak je základem daně výměra podlahové plochy bytu.⁵⁶

Graf 4.8 Grafické srovnání daně z majetku v letech 2009–2012

Zdroj: ÚFIS, vlastní zpracování

⁵⁶ <http://www.mesec.cz/dane/dan-z-nemovitosti/pruvodce/>

Daň z majetku byla nejnižším daňovým příjmem v roce 2009, kdy dosahovala výše 3 079,45 tis. Kč. Druhá nejnižší daň byla v roce 2011, kdy stoupla na 4 339,30 tis. Kč. V roce 2010 se tato daň zvýšila o 647,15 tis. Kč a stoupla tím pádem na 4 986,45 tis. Kč. Nejvyšší daň z majetku byla v roce 2012 a to s částkou 5 711,61 tis. Kč.

5 Závěr

V této bakalářské práci bylo uskutečněno hodnocení vybrané obce se zaměřením na vývoj daňových příjmů. Toto hodnocení bylo provedeno za období let 2009-2012 v severomoravské obci Frenštát pod Radhoštěm.

První, teoretickou část, tvoří jedna kapitola, ve které je s pomocí odborné literatury a platných zákonů, které se vztahují k dané problematice, podrobněji vysvětlena působnost obce. Byl zde nastíněn rozdíl mezi samostatnou a přenesenou působností obce a jednotlivé fáze rozpočtového procesu. Tato teoretická část byla vytvořena díky rozsáhlé legislativě, která se k danému tématu vztahuje. Dále bylo v této kapitole podrobněji vysvětleno druhové třídění rozpočtové skladby, její rozdělení do tříd, seskupení položek a podseskupení položek.

Druhá, praktická část bakalářské práce je rozdělena do dvou kapitol, v té první byla provedena analýza hospodaření obce Frenštát p.R. s bližším zaměřením na daňové příjmy. Tyto příjmy byly rozepsány po jednotlivých letech do podseskupení položek. Celkové daňové příjmy měly vzestupnou tendenci, nejnižší byly tedy v roce 2009, kdy jejich výše činila 103 709,08 tis. Kč, v roce 2010 se zvýšily na 107 980,53 tis. Kč, v následujícím roce dosáhly částky 111 183,59 tis. Kč a v posledním hodnoceném roce se celkové daňové příjmy vyšplhaly na 118 618,52 tis. Kč.

V poslední praktické kapitole bylo provedeno zhodnocení vývoje daňových příjmů obce podle jednotlivých podseskupení položek. Pomocí srovnávací metody bylo zjištěno, že v obci Frenštát pod Radhoštěm tvořily největší podíl daňových příjmů obecné vnitřní daně ze zboží a služeb, konkrétněji pak položka 1211 – daň z přidané hodnoty. Nejvyšší hodnotu měla v roce 2012, kdy dosáhla částky 41 821,20 tis. Kč, nejnižší pak v roce 2009 s částkou 39 048,11 tis. Kč. Co se týká nejnižších daňových příjmů v letech 2009–2012, byly to v prvních třech hodnocených letech ostatní odvody z vybraných činností a služeb. Tyto odvody dosáhly v roce 2009 nejvyšší hodnoty 1 095,17 tis. Kč a nejméně v roce 2011, kdy dosáhly pouze 230,28 tis. Kč. V roce 2012 tvořily nejnižší daňové příjmy poplatky a odvody v oblasti životního prostředí, které dosáhly jen 64 tis. Kč. V předešlých třech letech přitom tyto poplatky dosahovaly shodně téměř 6 000 tis. Kč. Obec ovšem o tuto finanční částku v roce 2012 nepřišla, pouze se v důsledku nové rozpočtové skladby pro rok 2012 přesunula částka 5 981,42 tis. Kč z poplatků za znečišťování životního prostředí do místních poplatků z vybraných činností a služeb, přesněji z položky 1337 – poplatky za komunální odpad,

do nově vzniklé položky 1340 – poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu.

Výsledek hospodaření města Frenštát pod Radhoštěm za sledované období je velmi dobrý, vzhledem k tomu, že až na rok 2009 skončila obec s přebytkovým rozpočtem. Celkové příjmy byly sice v roce 2012 ze všech hodnocených let nejnižší a to hlavně kvůli podstatnému snížení přijatých transferu, které byly oproti zbylým rokům asi třetinové, nejnižší byly ale také celkové výdaje, a to hlavně běžné výdaje.

Daňové příjmy, kterým je věnovaná podstatná část této práce, tvoří nejobjemnější položku v celkových příjmech a to i přesto, že obce mají jen nepatrnou možnost tyto příjmy svých chováním ovlivnit. Jsou to příjmy běžné, nenávratné a stále se opakující.

Seznam použité literatury

Knihy

- 1) BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. Politologie (Grada). ISBN 978-802-4729-084.
- 2) ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
- 3) ČERVENKA, Miroslav. *Soustava veřejných rozpočtů*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2009, 205 s. Student. ISBN 978-808-7212-110.
- 4) HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 233 s. ISBN 978-807-3802-639.
- 5) KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003, xvii, 408 s. Beckova edice právní instituty. ISBN 80-717-9794-4.
- 6) KINŠT, Jan a Jiří PAROUBEK. *Rozpočtová skladba v roce ... a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. Olomouc: ANAG, 2006-, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-638-9.
- 7) KOCOUREK, Ludomír. *Správa v českých zemích a v Československu v letech 1848-2005: historický přehled*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, 105 s. ISBN 978-808-6754-758.
- 8) MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 632 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3637-2.
- 9) OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

- 10) PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-807-3576-141.
- 11) PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.
- 12) PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- 13) ŠÍN, Zbyněk. *Tvorba práva: pravidla, metodika, technika*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xv, 176 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 978-807-4001-628.

Legislativa

- 14) Zákon 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 18) Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních správních celků, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 20) Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické zdroje

21) Oficiální stránky města Frenštát pod Radhoštěm dostupné z www.mufrenstat.cz

22) Oficiální stránky Ministerstva financí České republiky, dostupné z www.mfcr.cz

Jiné zdroje

23) Výkaz Fin 2 – 12 pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků (2009 – 2012)

24) Rozpočet obce Frenštát pod Radhoštěm (2009 – 2011)

25) Závěrečný účet obce Frenštát pod Radhoštěm (2009 – 2012)

Seznam zkratk

CVČ	centrum volného času
ČR	Česká republika
DM	dlouhodobý majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
NIM	nehmotný investiční majetek
KČ	korun českých
PO	příspěvková organizace
p.R.	pod Radhoštěm
SR	státní rozpočet
tis.	tisíc
ÚFIS	účetní a finanční informace státu
ÚSC	územně správní celek
VR	veřejný rozpočet
VS	veřejná správa
ZJ	záznamová jednotka
ZŠ	základní škola

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 8.5.2013

.....
jméno a příjmení studenta